

BOGFREMSTILLING I ENGLAND

Den engelske Forfatterinde Monica Redlich giver paa Grundlag af Erfaringer som production manager ved et stort engelsk Forlag en Skildring af den almindelige Bogproduktion i England. Samtidig ridses Baggrunden op, og Forholdet til Publikum skildres med træffende og perspektivrige lagttagelser. Iøvrigt beskrives det minutiøst gennemtænkte og kunstnerisk betonedede Arbejde, der gøres for, at enhver Bog fremtræder i karakteristisk, smuk og naturlig Form. Artiklen er skrevet umiddelbart før Krigen.

I. Baggrunden.

DEN almindelige Bogfremstilling i England har naaet et meget respektabelt Standpunkt. Praktisk talt enhver Bog, der udsendes til det store Publikum, er vel forberedt, godt trykt, hensigtsmæssig baade i Format og Tykkelse, solidt indbundet, behagelig at haandtere og pæn at se paa. En Bogfremstilling som denne skulde synes at antyde en aarvaagen og fremsynet Boghandel og et dannet Publikum med en tilsvarende Dømmekraft.

Saaledes maa vel den interesserede udenforstaaende slutte efter f. Eks. et Kig ind i en af de store, londonske Boglader. Alt maatte forekomme ham at trives fortræffeligt i en Branche, der kan levere og sælge saa smuk en Vare. Men hvis den samme Person saa sig lidt mere om, vilde han hurtigt begynde at undre sig.

Bogfremstilling i England er een Ting; Boghandelen ganske afgjort en anden. Hvori egentlig Forbindelsen bestaar, derover undrer alle sig, og der kan i denne Artikel end ikke forsøges paa at finde Løsningen. Idet vi betragter

engelsk Bogfremstilling, maa vi imidlertid nødvendigvis have noget Begreb om de Betingelser, der ligger til Grund for den. Her er altsaa nogle af disse Betingelser. Jeg vil ikke drage Sammenligning med Danmark, det vil Læseren bedre være i Stand til end jeg. Jeg prøver blot paa at give et Rids af Baggrunden for de Bøger, vi skal tale om.

Godt og vel eet Hundrede Forlæggere har deres Hovedkvarter i London, hvorfra Bøger strømmer hele Aaret rundt. Foraar og Efteraar er stadig Højsæson; men de stadig stærkere Forsøg paa at faa begyndt før Konkurrenterne har gjort, at mange Bøger udkommer allerede saa tidligt som i de »døde« Sommermaaneder. Der udsendes aarligt ca. 16.000 Bøger, og jeg husker, at der engang udkom 80 paa een Dag. Bøgerne selv er som sagt smukke, og de er dyre: 7 sh. 6 d. for en Roman, 12 sh. 6 d. for en Biografi eller Rejsebeskrivelse, 5 sh. for en god Børnebog eller en »Billigudgave« - det er ganske normale Priser. De averteres med rund Haand og især i to af de førende Søndagsaviser, hvor Forlæggerne slaas om at komme til at bestille Spaltebredde til ca. 100 Pund Sterling for en Dobbeltpalte. Der er naturligvis en alvorlig Konkurrence om at blive nævnt i Anmelderspalterne, og Held den Forfatter, som er dus med en førende Anmelder, eller den Forlægger, som har indflydelsesrige Kritikere paa sin Lunch-Liste; Held endogsaa - sommetider - den Forlægger, hvis Forretningsfører har købt Spalteplads ved Siden af Anmeldelserne. Forfattere træffer man overalt; en Gang imellem kan det se ud som om alle, man kender, enten skriver Bøger eller i det mindste anmelder Bøger. Den londonske

Bogverden er som en uhyre Klub, hvor alle kender hverandre af Navn - om ikke mere - og alle ved lidt om den eller dens Salg eller nyeste Kontrakt.

Men trods denne omfattende Aktivitet vil alligevel alle de, man spørger, sige med klar Oprigtighed: »Folk køber ikke Bøger i England.« Og stort set er det rigtigt. En Debutroman af en ubekendt Forfatter vil maaske blive solgt i 300 Eksemplarer til Lejebibliotekerne straks ved Udsendelsen og muligvis ikke mere end i et Par Dusin i Boghandelen, og alligevel antager Forlæggerne Debutromaner, og de udkommer lige saa solidt og smukt forarbejdet som de sikre Successer - med Shirtingsbind, godt Papir og kulørt Omslag. Grunden til, at de overhovedet udsendes, er naturligvis den, at Forlæggerne haaber, at i det mindste nogle af disse ubekendte Størrelser maa komme til at vinde Løbet. En Debutforfatter har Kontrakt om en Roman og Forlaget faaet Forkøbsret til hans to næste, og hvis den første ikke har Salgssucces - og det er meget sjældent, at den har det - saa faar maaske den anden eller den tredie det. Der er endnu ingen, der ved, hvorfor Bøger har Succes, og enhver Bog har Chancen. En Salgssucces indbringer nok til at bære et vist Antal uheldige Indsatser, og det er formodentlig af disse Lykketræf, at Forlæggerne lever. Men hvert Forlag har sine egne Hemmeligheder, og ingen ved, hvormange Bøger af dem, der er tabt Penge paa eller som bare lige har faaet Omkostningerne dækket, der gaar paa hver Succesbog.

Debutromaner, som sælges i mere end 1000 Eksemplarer er Undtagelser; de, som sælges i over 2000 vil sandynligvis faa en enthusiastisk Soloannonce i Søndagsbla-

dene. 2000 betragtes ogsaa som et glædeligt Antal for Rejsebeskrivelser. 30.000 Eksemplarer af en Roman eller en anden Bog er et Tal, der kan raabes højt med; det lyder ogsaa ganske udmærket, indtil man kommer til at tænke paa, at det ikke engang er eet Eksempel pr. 1000 Indbyggere i Storbritannien.

En Romans gennemsnitlige Liv er fra seks Uger til tre Maaneder; for en Rejsebeskrivelse eller en Biografi er det noget længere. Det er usædvanligt at se Folk i Boglader købe Biografier, Rejsebeskrivelser eller historiske Bøger, men mere sjældent at se dem købe en Roman. De, der ønsker at læse, laaner af et stort Lejebibliotek, f. Eks. Harrods, The Times Book Club, den lokale Boots eller Smiths eller det nærmeste »Twopenny-Bibliotek«. Nogle Mennesker faar alt, hvad de vil læse gennem den Bogklub, de er Medlemmer af, og disse Bøger er sjældent de almindelige Salgs-Udgaver, men billigere og ringere udstyrede Special-Udgaver. Gennemsnits-Engländeren køber kun Bøger, (A) fordi de handler om et Emne, der særligt interesserer ham - Videnskab, Havebrug eller hvad det nu kan være - (B) som Fødselsdagsgave til hans Tante, eller (C) fordi han vil have noget billig Rejselektur, fortrinsvis en Penguin.

Disse Forhold maa synes ganske vanvittige for den almindelige Betragter. Hele denne uhyre Produktion af smukt udstyrede Bøger og ingen til at købe dem; Salg, som vilde blive betragtet som skammelige i Lande af blot en Brøkdel af Englands Størrelse. Og jo mere indgaaende han betragter den engelske Boghandel, des mere forvirret vil han blive. Imidlertid gaar Boghandelen i England sin

Gang, og ialfald en Del af den blomstrer, selvom den ikke synes at have meget Begreb om, i hvad Retning Tingene gaar.

Saaledes er de Betingelser, som engelsk Bogproduktion arbejder under. Mærkelige og forskelligartede Forhold, som den ikke er Herre over, bestemmer Valget af Materiale og dirigerer Arbejdet; hvad Forvirring, der end maatte være i Boghandelen som Helhed, har den engelske Bogproduktion imidlertid naaet et højt Stade, og meget interessant Arbejde gøres.

II. Bøgerne.

1. *Romaner*. Næsten enhver Middelstandsfamilie i England har et Abonnement i et Lejebibliotek, og det ugentlige Forbrug af Romaner i en Familie ligger maaske mellem to og ti. Romaner betragtes mindre som Kunst end som en Del af Husholdningen, som Fødevarer, nærmest som Familiens Kikdaase; og ligesom denne maa de være af Standard-Udseende og lette at genkende.

Der er kun en mulig Størrelse - eller to - for den gennemsnitlige engelske Roman. I Almindelighed maa de være Crown Octavo, være ca. $3\frac{1}{2}$ cm tykke, koste 7 sh. 6 d. og omfatte henimod 300 Sider. Hvis de koster mindre, ser tyndere ud eller har færre Sider, vil Gennemsnitslæseren straks fatte Mistanke til dem, og Tilrettelæggeren maa bruge alle Midler, der staar til hans Raadighed for at holde Gennemsnitsformatet. Nye Romaner til 3 sh. 6 d. har været forsøgt, men havde Fiasko. Af og til udsendes der nogle til 5 sh. eller 6 sh., men som Regel har de heller ikke Held med sig, selvom der her kan nævnes Undtagel-

ser - »Goodbye Mr. Chips« er en af de særlig bemærkelsesværdige. Den eneste Variant, det britiske Publikum akcepterer er den, at en Roman kan koste mere end 7 sh. og 6 d. (det er jo endelig heller ikke noget, der kommer Lejebibliotekslaaneren ved). Romaner over ca. 120.000 Ord kan udsendes til 8 sh. 6 d. i stort Crown Octavo med saa mange Sider, som der kan presses ind; jo flere des bedre fra Læserens Synspunkt. Af og til udkommer Romaner af anerkendte Succesforfattere til en Pris af 10 sh og 6 d. og klarer ogsaa det.

Med disse Begrænsninger i Henseende til Format er Tilrettelæggerens Arbejde med Romaner ret enkelt. Han skal sammensætte Bogens Elementer - Skrift, Papir, Indbinding o. s. v. for at frembringe en Bog, der ligner Gennemsnittet saa meget som muligt; men alligevel prøver han altid samtidig at give Bogen et vist individuelt Præg. Hvis man udtog en halv Snes tilfældige, engelske Romaner, kan man roligt gaa ud fra, at de ni af ti vilde bære Præg af, at der virkelig var gjort Umage med deres Fremstilling. Det er en Undtagelse at træffe et Forlag, som ikke tager sig af sine Bøgers Udseende. I den Henseende - ligesom uden Tvivl i de fleste andre - er der gjort store Fremskridt i den engelske Bogproduktion i de sidste 10-15 Aar.

Det Papir, som bruges til Romaner, er almindeligvis en Antique Wove, der har en behagelig Tone. Nogle Forlag prøver stadig paa at gøre deres Romaner tykkere med »Featherweight«, der ligner Klatpapir, men den Skik er lykkeligvis næsten uddød. Det engelske Publikum har faaet Fornemmelse for, hvordan en Bog føles, og godt

* WITHOUT KNOWING MR. WALKLEY *
 a black cotton sack in his hand. His appearance was simply absurd, but really he was a most sinister person. He was a miser. He kept a tiny shop almost opposite the Rectory, and indeed it had to be small, as all its stock-in-trade was carried into it, in relays, by old Thresher himself, in that black cotton sack. He was too stingy to part with enough money at any one time to buy his goods wholesale: he preferred to spend a few shillings at a time in the Salisbury shops. He would not afford a railway ticket for the journey to Salisbury, nor would he pay the carrier to bring his stock to Wilton. So he walked the three miles to Salisbury two or three times each week, with the empty sack under his arm; and a few hours later he walked home—his brisk one-sided tread a little less brisk and a little more one-sided, while the sack, now very bulgy, hung from his hand.

In Salisbury, Mr. Thresher had of course paid the usual retail prices for his goods, and in Wilton he sold them for twice those amounts, or more. It was odd that he found customers. Probably it was sometimes convenient for Wilton people to buy a reel of cotton or a piece of tape near home; and by the sale of trifles like these, Thresher slowly built up quite a little fortune. He invested his savings in derelict house property which he let to very poor people who could not complain of the condition of their cottages, as they could not afford to move out of them. He went from house to house collecting his rents on the days when he did not walk to Salisbury.

Mrs. and Miss Thresher sold in the shop, and we

[34]

* PEOPLE I HAVE FORGOTTEN *
 were often their customers. Our favourite purchases were halfpenny balls of wool. In Salisbury Mr. Thresher bought skeins of very cheap wool in bright colours, and then he and his wife and daughter wound this off into balls containing each about a yard. These were just what we wanted for making our Christmas presents. We made woollen balls for babies by twisting our wool round two cardboard circles, and then clipping the edges; or else we made wool mats in French knitting. This horrible craft is, I hope, now forgotten, for nothing could be more ugly than it is. Its one charm was that it was extremely easy to do. Four tinacks were hammered into an empty cotton reel, and a succession of loops twisted over these. Then a long wormlike thing began to ooze out from the opposite end of the reel. We French knitted short lengths of wool of every colour, and finally twisted the variegated worm into a round wool mat to be presented to a mother or some other grown-up female relation.

For children, the most attractive corner in Thresher's shop was the penny window—a narrow slit of glass in which were displayed the delapidated toys which the old man bought up for next to nothing, so that even at a penny each they brought him in a handsome profit. Children's noses were always pressed against this window; and never in my life have I wanted anything more than a most clumsily made Toby jug of some sort of stoneware which once lay there. On it was the face of a bearded nigger, quite hideous, and moulded very roughly. I was bent on possessing it, and though my mother was not in favour of it, she allowed me to

[35]

To Sider fra »Without Knowing Mr. Walkley« (Erindringer). Faber og Faber. Kolumnetitler: Bogtitel til venstre, Sidetitel til højre. Skriften er Garamond. En smuk Side, med omhyggeligt beregnede Marginer.

Papir, god Skrift og god Indbinding bidrager alt til det fordelagtige Indtryk, som faar en Lejebibliotekslaaner til hellere at tage det ene Forlags Bøger ned fra Hylden end det andets.

De mest yndede Skrifter er de prøvede Efterkommere af 18. Aarhundredes Skrifterne: Caslon, Imprint, Garamond, Poliphilus, Baskerville, Fournier etc. En Skrift, som er kommet mere og mere i Forgrunden i de senere Aar er Bembo, som altid giver en Side, der baade er dekorativ og

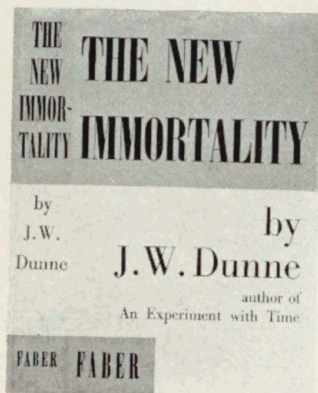
læselig. Times New Roman har ogsaa hurtigt vundet Tilhængere og er meget anvendt. 11 Punkt, 12 Punkt og 13 Punkt er maaske de mest yndede Størrelser for Romaner, og Linierne er almindeligvis skudt for at give en nogenlunde aaben Side. De fleste Forlag er meget omhyggelige i Spørgsmaalet Marginer, selvom der stadig er nogle, som hellere vil klemme endnu to Linier ind paa en Side end gøre sig den Ulejlighed at begynde forfra med den typografiske Planlæggelse. Kolumnetitler bruges næsten altid. Nogle Forlæggere betragter det som taabeligt at gentage Bogtitlen 300 Gange eller mere og udelader følgelig Kolumnetitlerne; men de fleste af dem mener, at en Side med en Titel foroven har et mindre alvorligt og uindbydende Udseende end den massive, firkantede Kolumne.

Hvis Forfatteren har lavet Kapiteloverskrifter er alting naturligvis godt. De sættes saa paa den højre Side og Bogens Titel paa venstre. Mange Forlæggere prøver alene af den Grund paa at overtale deres Forfattere til at lave Kapiteloverskrifter, og sommetider er Forfatterne imødekommende, men ikke altid. Kolumnetitlerne er i Almindelighed sat med Brødskriftens Kapitæler.

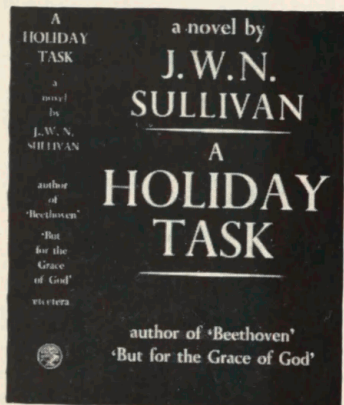
Saa meget om det indre af Romanerne. Det ydre har to uomgængelige Dele: et færdigt Shirtingsbind og et Smudsomslag af Papir. Sagt groft er Bindet udført med det for Øje, at tiltrække Opmærksomheden paa Bibliotekshylden, Omslaget skal virke i samme Retning paa Boghandlerdisken eller i Jernbanekiosken. Nogle, men meget faa Forlæggere giver deres Bøger Lov til at se anden Klases ud udvendigt med et daarligt, ikke farvægte Shirtingsbind, en skødesløst trykt Titel og et tarveligt Omslag.



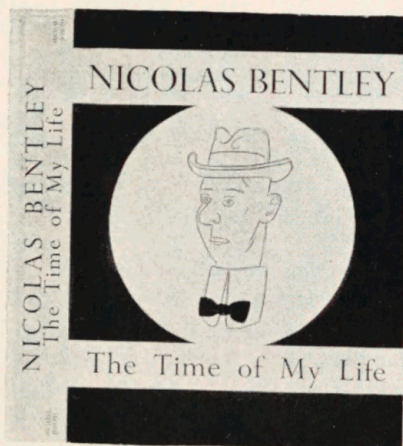
1



2

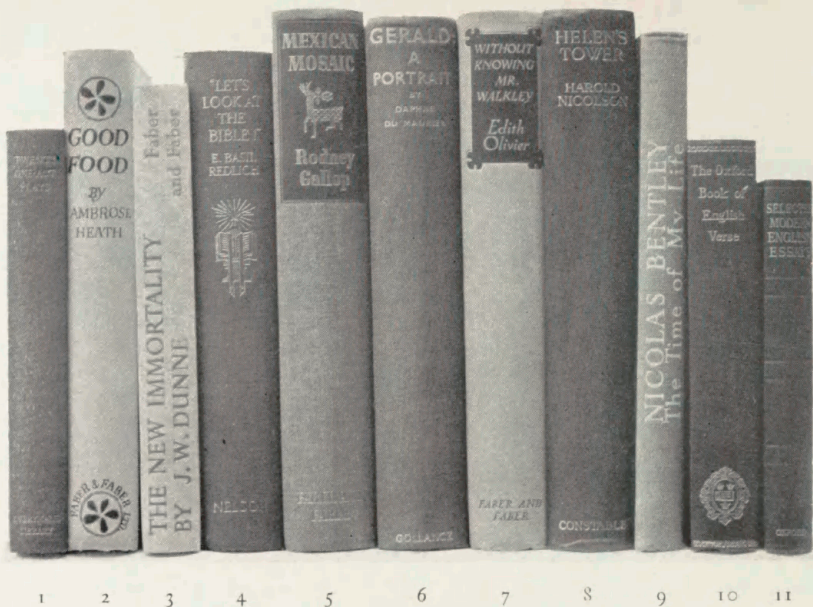


3



4

Fire typiske Omslag. 1. Gollancz, Roman. I »Gollancz's gult«. Bemærk de mange Slags Skrifttyper, som faa andre vilde turde sætte sammen. 2. Faber og Faber - d. v. s. Mr. Richard de la Mare. I to Farver med sort Skrift. 3. Jonathan Cape - d. v. s. Mr. Wren Howard. Stilfærdigt, men alligevel iøjnefaldende. Skriften er dels hvid, dels gul, paa sort Baggrund. 4. Michael Joseph. Tegnet af Forfatteren selv. I rødt og hvidt, med sort Skrift.



Treogtve typiske engelske Bøger. (De samme Bøger bruges som Exempler ogsaa i de andre Illustrationer.)

1. *Twenty One-Act Plays*. Red. af John Hampden. Dent. 2 sh. Skuespil-Antologi. Et Bind af det berømte Everyman Library. Farvægte Shirtingsbind i lysegrønt. Titel i ægte Guld.
2. *Good Food*. Af Ambrose Heath. Faber og Faber. 7 sh. 6 d. Køgebog med Tegninger af Edward Bawden. Indbundet i stærkt Papir over Pap, med Tegning paa Forsiden.
3. *The New Immortality*. Af J. W. Dunne. Faber og Faber. 3 sh. 6 d. Filosofi. Flødefarvet Shirtingsbind, med Titlen i lyseblaat.
4. *Let's Look at the Bible!* Af E. Basil Redlich. Nelson. 3 sh. 6 d. Bog om Biblen for Børn. Rødt, farvægte Shirting med ægte Guldtryk.
5. *Mexican Mosaic*. Af Rodney Gallop. Faber og Faber. 15 sh. Rejsebog. Lyserød med sort Seddel, hvorpaa Titlen er trykt i Guld med et lille Gulddyr som Dekoration.
6. *Gerald: a Portrait*. Af Daphne du Maurier. Gollancz. 10 sh. 6 d. Typisk Biografi-Format. Grønt Shirting med Guldkrift.
7. *Without Knowing Mr. Walkley*. Af Edith Olivier. Faber og Faber. 12 sh. 6 d. Erindringer. Lyseblaat Shirting med lyserød Seddel dekoreret med Guld. Lyseblaa Bogstaver.
8. *Helen's Tower*. Af Harold Nicolson. Constable. 15 sh. Konventionelt, men smukt marineblaat Shirting med Guldkrift.
9. *The Time of my Life*. Af Nicholas Bentley. Michael Joseph. 6 sh. Lyseblaa med Titel i gul Folie.
10. *The Oxford Book of English Verse*. Oxford University Press. India-Papir Ud-gave. 10 sh. 6 d. Typisk University-Press Bog - marineblaa med Guldkrift.
11. *Selected Modern English Essays*. Oxford University Press. 2 sh. Et Bind af Worlds Classics. Marineblaa med Guldkrift.



12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

12. *The Open Sky*. Af L. A. G. Strong. Gollancz. 8 sh. 6 d. Roman. Sort Bind med Guldkrift. En af de store Romaner.

13. *They Seek a Country*. Af Francis Brett Young. Heinemann. 8 sh. 6 d. Roman. Marineblaa med Guld.

14. *The Root and the Flower*. Af L. H. Myers. Cape. 8 sh. 6 d. Roman. Grønt Shirting med gul Folie. Capes sædvanlige Bomærke forneden.

15. *Five Farthings*. Af Monica Redlich. Dent. 6 sh. Roman for større Børn. Flødefarvet, vaskeægte Shirtingsbind med Titel i sort og Medaillon i sort og lyseblaat. Samme Format som Nr. 12, 13 og 14.

16. *La Vie Parisienne*. Af Sacheverell Sitwell. Faber og Faber. 3 sh. 6 d. Essai. Lyserødt Shirting, lyseblaa Seddel, lyserøde Bogstaver, Gulddekoration (jfr. Nr. 7).

17. *Humphry Clinker*. Af Tobias Smollett. Nelson. 1 sh. 6 d. Et Bind af Nelson Classics. Lysegrønt, farvægte Shirting med ægte Guldtitel.

18. *The Seagull and The Cherry Orchard*. Af Anton Tchekov. Cape. 3 sh. 6 d. Et Bind af Travellers Library Lomme-Serie. Marineblaat Shirting, blødt Bind, med Guld paa Ryggen.

19, 20. *An Oxford Tragedy*. Af J. C. Masterman. Kriminalroman. *Frost in May*. Af Antonia White. Roman. Penguin Books. 6 d. pr. Bind. Billigt Papirbind, men ikke afstikkende selv blandt Bøger i rigtige Shirtingsbind. Kriminalromanen i grønt og hvidt, den anden Roman i orange og hvidt.

21. *A Baggage for Diplomacy*. Af Jane Balfour. Michael Joseph. 7 sh. 6 d. Roman. Rødt Shirting med Skrift i gul Folie. Forlæggerens Bomærke forneden. Det mest almindelige Roman-Format.

22. *The Bachelor of Arts*. Af R. K. Narayan. Nelson. 7 sh. 6 d. Roman. Ogsaa »almindeligt« Format (jfr. Nr. 12, 13, 14). Lysegraat, farvægte Shirting med marineblaa Skrift.

23. *Famine*. Af Liam O'Flaherty. Readers Union. 2 sh. 6 d. (Sælges kun til Medlemmer.) Indbundet i billigt, rødt »Shirting«, men stærk, pæn at se paa, og med ualmindeligt Skrift.

Douglas Reed right again

Douglas Reed prophesied the invasion of Czecho-Slovakia, concentration on Poland, and now the Hitler-Stalin Pact. In *Disgrace Abounding* he wrote:

"The great question of our times is Russia, and what Hitler will do about Russia. The great game of European chess is approaching the decisive gambit—and I think you will all know the result in 1939. Hitler's obvious move now, his master move that would give him game and make him world champion, would be to join hands with Russia."

SEE

Disgrace Abounding and Insanity Fair

Poland, Key to Europe

by R. L. Buell

"Mr. Buell's book is a serious study of Poland from the angles of politics, economics, history and population. Nevertheless it is extremely readable. For anyone who is genuinely interested, and who wants to know about the country with whose destinies we have recently and so surprisingly become linked, this is as good a book as any that has yet been written. It has, moreover, the advantage of being right up to date."

The Spectator

The Dear Monster

The Dear Monster is Germany; the author an exile
by G. R. Halkett

"Mr. Halkett supplies all the keys to an understanding of Hitler's Germany."
The Glasgow Herald
"An important as well as a fascinating book."
The Spectator

"Mr. Halkett covers the grim conditions of life in Germany during the last twenty years with a delightful irony and charm."
S. S. MORTON in The Bookman

2nd large printing

The price of each of these books is 10s. 6d. net

JONATHAN CAPE 14 BEDFORD SQUARE LONDON

GENTLEMAN OF STRATFORD

JOHN BROPHY'S NOVEL ABOUT
SHAKESPEARE, THE MAN BEHIND THE PLAYS

"The best novel
yet written about
Shakespeare"

—Hugh Walpole

BOOK SOCIETY CHOICE

★ LOVE ★ IN THE SUN

by LEO WALMSLEY

"One cannot read
this book without
gaining something
of its courage and
happiness"

THE COLES

their new detective success

"Double Blackmail"

"a capital story"

—D. S. HULLIGAN in THE DAILY TELEGRAPH

COLLINS

366

The Bookeller

September 14th, 1939

367

Sax Rohmer

THE DRUMS OF FU MANCHU
Guaranteed to take anyone's mind
off anything. You can't read
Sax Rohmer and think of anything
else.

Ursula Bloom

THESE BOATS GO DEEP
Ursula Bloom's latest novel, just
published. As The Queen says:
"Miss Bloom shows us a good
story about trouble people."

Guy Fletcher

BEAUTY ABSOLUTE
As romantic as you could want.
—Sunday Times
Excellent holiday reading.
—Times Literary Supplement
Each 7/6 net, published by Collins

LIGHT READING FOR BLACK-OUTS

Even if the theatres and cinemas remain closed, if darkened streets and rationed petrol keep you at home after dark, that is no reason for solemn and purposeful glumness. Instead, draw your light-proof curtains and read cheerfully. Books are the best recreation and tonic in the world. Books are cheap and will not be rationed. Books are an essential part of British Home Service.

SULLIVAN AT BAY

FRANK SULLIVAN

"There is only one Frank Sullivan I would like with a dozen. To me read—read that is not a mind to be opened, it is a mind to be broken."
—G. W. ROSSIGNOL

"This is the funniest book I have read for years."
—Robert Ross

With drawings by James Armat

6s. net

DENT

Mad Doctor in Harley Street

by Fredk. J. Thwaites
CLIMB every side
"A romantic and realistic
story."
—Sunday Dispatch

QUALITY PRESS LTD.
PUBLISHERS,
32, Essex Street, Strand, W.C.2



MR BASHL BLACKWELL ROGUE MALE

Geoffrey Household
"I tip Household's *Rogue Male* for a big success."
—F.S. in The Bookeller
7s. 6d. net

CHATTO & WINDUS

G. E. TREVELYAN'S

Trance by Appointment

The story of a London girl who
'sees things' and is explained as a
medium.
(7/6 net)

ANNE HEPPLE'S

The Piper in the Wind

A romantic tale of a Northumbrian
bookeller's family, by a famous
author
and printing (11/6 net)

HARVAT

A grand tale
of adventure

PAPER PRISON

by

P. C. WREN

"A thoroughly interesting; P. C. Wren's
best book since *Rose Girdle*, and the
its price remains."
—Daily Service Review

JOHN MURRAY 8/6

Øverst: To Dobbeltspalter fra en af Søndagsaviserne. 1. Jonathan Cape (jfr. Omslag Nr. 4). 2. Collins. Sommetider er det Titlen, sommetider Forfatteren, der skal have den største Skrift.

Nederst: Dobbeltside fra »The Bookseller«, Boghandelens Fagblad. Seks Forlag averterer sammen, og Boghandleren hænger Siden ud i Vinduet.

De fleste Forlag gør saa meget ud af det, som deres Budgetter tillader. De Shirtingskvaliteter, der bruges, er i rene, klare, indbydende Farver. For mit eget Vedkommende fik jeg for det meste Lov til at bruge en Shirting, som ikke falmede og som kunde vaskes, og hvoraf der maa have været mellem 60 og 70 forskellige Farver at vælge imellem.

Denne Shirting bliver lavet til et færdigt Bind med to Plader stærkt Pap, og saa almindeligvis fastgjort til Arkene ved to eller tre Bændler og maaske ogsaa en Strimmel Lærred. Resultatet er stærkt og pænt at se paa og Bogen har et godt Oplukke. Metoderne at stemple Titlerne paa varierer meget lidt. Den bedste og kostbareste er naturligvis Guld. Mange Forlæggere bruger kun Guld til en Roman, naar en virkelig Succes ventes, f. Eks. hvis den er blevet »udvalgt« af The Book Society, og derved er garanteret et Begyndelsessalg paa flere tusind Eksemplarer. Imiteret Guld er heldigvis mere eller mindre blevet opgivet nutildags.

En anden Mulighed, der er yndet, er Folie paasat paa samme Maade som Bladguld. Folie kan faas i et Antal gode Farver og har den Fordel, at en lys Farve kan trykkes paa et mørkt Stykke Shirting. Naar det bruges rigtigt ser det nydeligt ud. Den tredie Mulighed er Farve, og Størstedelen af Lejebiblioteksromanerne maa nøjes hermed. Men selv med dette Materiale kan der opnaas ganske fortræffelige Resultater, hvis der sørges for en god Opsætning. Senere skal jeg fortælle om forskellige Forlags Arbejde.

Paa Romaner er Titlen i Almindelighed kun trykt paa Ryggen, skønt der af og til er nogle, der tillader sig den

Luxus at have en Titel, en Medaillon, en Autograf eller anden dekorativ Extravagance paa Forpermen. Naar han saa har gjort sig al den Ulejlighed med at faa Ydersiden af Bogen til at se pæn ud, saa gaar han over til at dække den fuldstændigt med en Yderside Nr. 2, Smudsomslaget, som kræver ligesaa meget Arbejde.

Der er blevet spildt mange Ord paa det engelske Smudsomslag, men det er ikke Stedet her til at drøfte, hvorvidt de er nødvendige for en Bog eller ikke. Det forlanges af Tilrettelæggeren, at han laver dem; han gør det og prøver at faa dem til at se saa tiltalende ud som muligt.

Omslaget skal først og fremmest fange Øjet. Det er en Slags Plakat en miniature. Omslagene varierer i Overensstemmelse med Romantypen og med den Læserklasse, som den er bestemt for. Man kan sige (skønt der naturligvis er Undtagelser), at jo mere fornem og »highbrow« Forfatteren er, des enklere kan Omslaget være. Der er dog meget faa, som tiltros at kunne sælges ordentligt uden et Billede af en eller anden Slags. Hvis ikke andre gør det, saa vil Forlagets Agenter altid gøre gældende, at de *maa* have et Billede paa Omslaget.

Det omtalte Billede kan svinge fra en dekorativ Frise med Elefanter til en skrækindjagende »Nat Pinkerton« Illustration af en Mand, der kvæles i en mørk Gade i Kineserkvarteret. Det afhænger alt af, hvilket Publikum, der tages Sigte paa; jeg for mit Vedkommende finder det fascinerende at studere Bogomslag og gætte paa, hvad de Folk, der lavede dem, har haft i Sinde. Der vil være en Afgrund af Forskel f. Eks. mellem Omslaget paa en Kærlighedshistorie, som skal falde i Smag hos ældre Damer

i Stiftsbyerne, og et, som er tegnet til at læses i Undergrundsbanen af Expeditricer paa Vej til Arbejde. Klasseforskellen ses ligesaa stærkt paa engelske Bøger som alle andre Steder.

Mange berømte Kunstnere laver Bogomslag, og de faar (eller deres Agenter faar for dem) Betaling indtil over tyve Guineas for et enkelt Arbejde. Det er en betydelig Forøgelse af en Bogs Fremstillingsomkostninger. Men det er naturligvis Undtagelser. De fleste Forlag regner med at kunne faa en brugelig Tegning for ca. fem Guineas lavet af en, som baade forstaar Annonceteknikkens og Reproduktionsteknikkens Krav. Disse Omslag er ofte meget livlige og tiltrækkende, skønt det kun er sjældent, at en af dem kommer op ved Siden af de anerkendte førsterangs Kunstnere: Rex Whistler f. Eks. eller Rowland Hilder, Edward Bawden, Nicholas Bentley og en halv Snes andre. For de »billigere« Romaner er den sædvanlige Reproduktionsmaade Trefarve-Auto paa glittet Papir. For de bedres Vedkommende er Offset populær. Omslaget skal forsynes med Tekst: Paa den forreste Klap en omhyggelig udarbejdet »blurb« eller Notits, der fortæller, hvad Bogen handler om, og paa den bageste Klap og paa Bagsiden enten nogle personlige Meddelelser om Forfatteren eller Annoncer om andre Bøger, der antages at maatte tiltale det samme Publikum. Det lyder ikke som om det kunde volde meget Arbejde, men det tager megen Tid.

Ofte er det nødvendigt at tage Hensyn til endnu et Stykke Udstyr ved Siden af Omslaget: en kulørt Strimmel til at anbringe tværs over Omslaget for at henlede Opmærksomheden paa noget særligt opsigtvækkende ved Bo-

gen. Hvis den er blevet udvalgt af The Book Society eller en lignende Sammenslutning ved de maanedlige Udvalgelses, vil det blive bekendtgjort paa en orange, gul eller blaa Strimmel med den største og sorteste Skrift, der er at faa. Sommetider vil en Omslagsstrimmel imidlertid vise sig ikke at bringe et mere opsigtvækkende Budskab end: »En henrivende Bog« siger »The Western Advertiser«. Maaske hjælper det altsammen.

En Omslagsstrimmel bruges ofte til at bekendtgøre den første billige Udgave af en Roman. »Første Billig-Udgave« betyder som oftest Restlageret af en eller anden 7 sh. 6 d. Roman, som det ikke lykkedes at faa solgt ud, da den var ny Aaret i Forvejen. Strimmelen sættes paa, 3 sh. 6 d. trykkes over den oprindelige Pris og Bogen begynder et nyt Liv i helt andre Kredse. Skulde en ny Bindleverance være paakrævet, vil der blive brugt en billigere Shirting, men ellers er Bogen nøjagtig den samme som den var til at begynde med.

Spørgsmaalet om Optryk i andre end de oprindelige Formater skal vi senere behandle.

2. *Biografier, historiske Bøger, Rejsebeskrivelser o. s. v.* I »almindelig Litteratur«, som denne Afdeling kan kaldes, er der Plads til en lille Smule mere Variation end i Romaner, men ikke ret meget. Langt de fleste af disse Bøger laves i Demy Octavo Format og er omkring fire cm tykke. En Bog af denne Form vil straks bibringe en engelsk Læser den nødvendige Forestilling om, at den er autoritativ, fornem og Pengene værd. Prisen paa en saadan Bog kan mærkeligt nok svinge mellem 8 sh 6 d. og 15 sh. og Publikum gør sjældent Bemærkninger om denne Sving-

Omslag til »The Open Sky« med orange Strimmel, der angiver, at Bogen er blevet udvalgt af The Book Society. Paa Forsiden var der beregnet Plads til eventuel Strimmel, men paa Ryggen gaar den ind over Forfatterens Navn.



ning paa omtrent hundrede Procent for næsten ens Varer. Men naturligvis gør de specielle Problemer, som disse Bøger byder paa, Prisforskellen uundgaaelig. De to vigtigste Problemer er Forfatterens Anseelse og det Antal Illustrationer, hans Bog kræver. En meget fremragende - en Lloyd George f. Eks. eller en Winston Churchill - har Krav paa en meget fremragende Betaling og Bogprisen stiger i tilsvarende Grad, hvis ikke Forlæggeren udsender den til populære Priser og tager Chancen for et stort Salg, saa at han paa den Maade faar Pengene ind.

Fra Tilrettelæggerens Synspunkt gør det imidlertid ikke megen Forskel. Han faar Lov til at være lidt mere omsorgsfuld for de store Stjerner, men det er det hele. Hvad der berører ham meget, er Spørgsmaalet om Illustrationer. Auto, Farvetryk, Fotogravure, Lystryk, Offset? Stregtegninger til at trykke sammen med Teksten, eller Træsnit? Kort? Særlige Forsatspapirer? Problemerne synes endeløse, og naar man tager i Betragtning, at han kan komme

til at bruge en hel Dag med at jage rundt i London for at finde een eneste Illustration, bliver man klar over, at han har noget at bestille.

Det er maaske anderledes i andre Lande - det ved jeg ikke noget om - men i England er den Forfatter, som kommer med sine Illustrationer færdige og med en klar Forstaaelse af, hvordan de skal behandles, saa sjælden som en Perle i en Restaurations-Østers. I Almindelighed siger de: »Aa, det vil jeg naturligvis overlade til Dem,« og finder derefter paa udspekulerede Indvendinger imod alt, hvad der tilbydes. Rejsebogsforfattere kommer ganske vist almindeligvis bevæbnet med deres egne Fotografier, men de vil gerne have hundrede, naar der kun er Raad til otte, og som Regel viser det sig, at der er et særligt Billede, som de ikke har faaet: Vil Forlæggeren ikke være saa venlig at faa fat i det? Det kan være Hovedgaden i en bestemt lille By i Amerika, en indisk religiøs Fest eller en hellig Kat. Naar den saa endelig er støvet op, saa er Forholdet mellem Tilrettelæggeren og de forskellige, haardt prøvede Billedbureauer endnu mere spændt end det var før.

At vælge Illustrationerne er kun Begyndelsen af Arbejdet. Tilrettelæggeren forbereder dem til Reproduktion, beskærer dem, naar det er nødvendigt, idet han altid arbejder med Forestillingen om den færdige Side for sig. Han forsyner dem med Tekst og tager sig af deres Opsætning. Hvis en Kunstner arbejder paa Tegninger, saa kontrolleres det, at de svarer til Teksten i den mindste Enkelt-hed. Hvis der kræves et glittet eller krideret Stykke Papir, saa paases det, at det har en Tone, der staar til Resten af Bogen.

Den Slags Bøger er naturligvis meget mere komplicerede at tilrettelægge end den almindelige Roman, men der er ogsaa en større Tilfredsstillelse ved at opnaa et heldigt Resultat. Der er ogsaa nu og da Mulighed for en Smule Luksus; maaske kan man lave et Udkast til et dekorativt Titelblad eller forsøge sig med et Omslag med en af de nyeste Accidensskrifter. Og, om man saa kan lide det eller ej, har man ofte den langstrakte Fornøjelse at lave Index: Forfattere indser sjældent Nødvendigheden deraf, Anmeldelserne slaar skadefro ned paa dets Fraværelse, og ingen Forlægger med nogen Følelse for sine Bøger bryder sig om at sende dem ud uden denne vigtige Del.

Auto-Reproduktioner efter Fotografier bliver sjældnere og sjældnere, deres Plads er taget af Fotogravuren eller Lystryk, naar der er Raad til det. Der er en Tilbøjelighed til at hæfte Illustrationerne ind ved Arkenes Begyndelse snarere end at klistre dem ind overfor den Side, de har Tilknytning til. Skikken at bruge Fotografier helt ud til Sides Kant synes ikke at dø ud; og der er meget, som taler for den, naar to Billeder af ganske forskellig Vægt og Form skal passes sammen paa samme Side. Omslag med Billeder er ikke ualmindelige, men paa ingen Maade saa obligatoriske som ved Romaner. Man venter, at Publikum snarere efter Titel og Forfatter end efter et net Billede afgør, om det er en Bog, det ønsker at læse eller ikke; og ofte er der ikke andet end et Symbol eller en forklarende Linie paa Omslaget for at give Forestillingerne et Skub i den rigtige Retning.

3. *Lomme- og Serieudgaver.* Disse Udgaver udgør en

meget vigtig Gren af den engelske Boghandel og omfatter baade f. Eks. den samlede Udgave af Kipling paa India Papir til 6 sh. Bindet og Serier som The Everyman Library til 2 sh. og Nelson Classics til 1 sh. 6 d. Den gennemsnitlige Pris er 3 sh. 6 d. og Gennemsnitsstørrelsen er Pott eller Foolscap Octavo. Mange af dem er Mønstre for Bogfremstilling med tyndt, uigennemsigtigt Papir, stærke, dekorative Bind og kulørte Snit. Illustrationer er ikke almindelige, men Serier som Collins Clear-Type Classics og Nelson Classics lægger an paa dem. Med Hensyn til Indholdet er der ingen, som kan slaa Everyman Library med nærved eet Tusind af de bedste Klassikere. Der er næppe noget læsende Hjem i England, hvor det ikke er repræsenteret. Med Hensyn til Fremstillingen viser Cape's 3 sh. 6 d. Travellers Library Forlagets uforanderlige høje Standard, og der er mange andre Serier i den samme Klasse. Nelson Classics i deres nyeste Udstyr med farve- og vaskeægte Shirtingsbind, Titler i ægte Guld, kulørte Snit og godt Tryk - for ikke at tale om et livligt Omslag med Billede - er de rigeligt de 1 sh. 6 d. værd. Mange af disse Klassikerserier blev startet for mange Aar siden i et meget mindre tiltalende Udstyr og er Skridt for Skridt blevet ført up to date.

De Forlæggere, der har disse Optryksserier, planlægger naturligvis deres nye Bøger saaledes, at de, naar Tiden kommer, kan indlemmes i Serierne. Det kan give en Tilrettelægger Stof til mange Timers intens Tænkning at planlægge en Side, som ikke er lutter Margin i en Demy Octavo Biografi til 15 sh., og som derefter uden Kniberi kan passes ind i et Optryk i Lommeformat til 3 sh. 6 d.

Der er andre Serier saaledes som Duckworths to Shillings »Great Lives« Biografier, som straks udsendes til billig Pris og i et lille Format; men der synes ikke at være stort Marked for disse Serier, med den ene Undtagelse, som er en Undtagelse fra alle Regler om Forlagsvirksomhed - Penguin-Udgaverne.

4. *Penguin- og Bogklub-Udgaverne.* Jeg sammenfatter disse to Slags i en Gruppe, fordi de repræsenterer to Retninger af en Bevægelse, som leverer nye Bøger til Hundrede Tusinder af Mennesker med meget lille eller ingen Fordel for den virkelige Boghandel. Hvorledes Resultatet vil blive - Boghandelens Fallit eller Triumf - derom er det umuligt selv for Kendere at udtale sig, og det ligger ialtfald langt uden for denne Artikels Omraade. Men en Oversigt over den almindelige Bogfremstilling i England vilde være ufuldstændig uden at nævne dem.

Penguin-Udgaverne til Sixpence er geniale Frembringelser - udmærket Tryk, taaleligt Papir, et livligt og temmelig stærkt Bind og, fremfor alt, Indhold af en høj Standard og udstrakt Interesse. Deres Succes er velfortjent, og ingen af deres Efterlignere har hidtil tilnærmelsesvis kunnet komme op paa Siden af dem. De forskellige Bogklubber har ikke saa meget Held med sig. Der er næsten altid noget ved Udførelsen, som giver deres Bøger et ganske unødvendigt billigt Udseende. Gollancz's Left Book Club er indbundet i noget skinnende, orangefarvet, leddeløst noget, som hurtigt bøjer sig, naar Bogen er sat i Reol. De fleste af de andre prøver at være fikse, men er det ikke. En Undtagelse er The Readers' Union, hvis Udvalg altid er godt og hvis Format og Indbinding altid repræsenterer

et interessant Experiment. Breve fra Medlemmerne i Unionens Maanedblad viser, hvilken levende Interesse den almindelige Læser kan nære for Bogfremstillingens Finesser, hvis han engang er blevet vist Vejen.

5. *Fagbøger og Bøger med specielle Emner.* Under denne Overskrift sammenfatter jeg af Bekvemmelighedshensyn forskellige Bøger, som afgjort henvender sig til et begrænset og specielt Publikum. Rejsehaandbøger er et oplagt Eksempel, og hertil kan føjes videnskabelige Bøger, juridiske og teologiske Bøger, Opslagsbøger, Kogebøger o. s. v. Skolebøger er en anden udstrakt Kategori. Det vilde kræve en Artikel for sig selv at behandle alle disse; jeg skal indskrænke mig til et Forsøg paa at antyde de almindelige Retningslinier.

Alle disse Bøger viser en stadig stærkere Bevægelse henimod et bedre og lettere Udstyr overalt, hvor det er muligt. De gamle tunge og grimme Bind, skinnende, fedtede og ofte lugtende, viger Pladsen for Shirtinger af samme Slags som dem, der bruges til Romaner og almindelig Litteratur.

Teologiske Bøger udkommer i lyse, stærke, tiltalende Bind i lyseblaat, lysegrønt eller lyserødt. Rejsehaandbøger, Lexika og Ordbøger viser Forbedringer paa samme Maade. Bedre Skriftsnit tages i Anvendelse. En Specialforskers Bogreoler nutildags ligner i høj Grad den almindelige Læsers: lyse, saglige og en Pryd for Stuen.

Bøger om Havekunst forsynes ofte med Stregtegninger af en eller anden berømt Kunstner. Kogebøger laves yderst indbydende med stærkt, damp- og smudsskyende Omslag og ofte med komiske Illustrationer til Opmuntring for den



We are approaching our farewell to the year, a leaving-taking transfigured by the glories and festivities of Christmas. At no other time does the Englishman let himself go so generously, and imbued with a Saturnalian spirit he abandons himself to one short orgy of eating. Never have the tradesmen such unlimited supplies, or such easy credits; never has the larder seemed so infinitesimally small. Even the most careless housewife gives at last some thought to her catering, and does her best to vie with her, and his, relations in providing a really bumper Christmas meal. For her reputation is at stake both for discrimination and hospitality.

Our food supplies remain much the same as in November. Salsify is added to the shopping list,

237

December, presaging the year's farewell, surpasses the earlier months with Christmas hospitality, and sends us on our way rejoicing

En Side fra »Good Food« (Faber og Faber), en Kogebog med Stregtegninger af Edward Bawden. Bemærk Kursiv-Noten i Marginen.

plagede Husmoder. Skolebøger kommer stadig mere og mere til at ligne de bedste af de Bøger, som Børn har med at gøre i deres Hjem, og det vil sige ikke saa lidt. Man har Indtrykket af, at der i hver af Bogfremstillingens Grene arbejder Folk, som virkelig drager Omsorg for, at Bøgerne er saa let læselige, saa lette, saa stærke og saa tiltrækkende som muligt.

6. *Børnebøger*. Det Arbejde, der gøres indenfor denne Bogklasse, er saa vigtigt, at det kræver et Afsnit for sig. *Børnebøger* i vore Dage i England falder i de to klart afgrænsede Kategorier: den populære, rent kommercielle og den, hvori der er taget Hensyn til en Standard med Hensyn til litterær og kunstnerisk Værdi. Den første Klasse, tror jeg, er ved at tage af, den anden vokser hastigt.

De populære engelske *Børnebøger* er ikke til Ære for nogen. De laves og behandles som om de solgtes efter Vægt og i Metervis. Forlæggerens Ærgerrighed er at frembringe den størst og tykkest mulige Bog for 1 sh., 2 sh. 6 d. eller 3 sh. 6 d., hvilket er det, hans Publikum er forberedt paa at betale. Der bruges Featherweight Papir, der sommetider er saa tykt, at et enkelt Blad føles som et Stykke Pap. Illustrationerne og Koloreringen er grov og Trykningen svarer for største Delen dertil. Disse Bøger sælges over hele England til alle undtagen til et lille Antal kultiverede Hjem. De gives som Præmier i Søndagsskoler o. l. Indtil de er erstattet af Bøger af mere kultiveret og opmuntrende Kvalitet, er det umuligt, at de kommende Generationer skal kunne vokse op til at blive det dannede Læsepublikum, som England i saa pinlig Grad mangler.

Heldigvis er der Lyspunkter. I ca. de sidste ti Aar er der udkommet stadig flere *Børnebøger* af højere Kvalitet. De koster fra 1 sh. (sjældent) til 7 sh. 6 d. (altfor ofte). De er velskrevne, vel illustrerede, godt fremstillede og fri for enhver Beskyldning for at være overdannede eller for Forsøg paa »Bessermachen«. Jeg kan nævne tre Klasser: Fortællinger, Billedbøger og let oplysende Bøger.

Fortællinger koster i Almindelighed 3 sh. 6 d., 5 sh.

eller 6 sh. De er naturligvis indbundet i Shirting med et Billedomslag og med mange Illustrationer. Seks eller otte Helsidesillustrationer (som Regel med i det mindste Frontespicen i Farvetryk) er Minimum, tredive eller fyrre ikke ualmindeligt. Der var en Bevægelse for nogle Aar siden (det glæder mig at kunne gøre Fordring paa en lille Andel i den) for Udgivelse af Bøger med Fortællinger for ældre Børn, som indenfor deres Omraade skulde svare til de gode Romaner, der skrives for de voksne; ikke alene spændende Historier, men noget, hvormed man virkelig havde gjort sig Umage. Denne Art Bøger bliver mere og mere populære, særlig i de meget vigtige Folkebiblioteker. Stort Crown Octavo er den almindelige Størrelse; Tykkelsen er omtrent som de almindelige Romaners, og Skrift, Papir og Udseende er i Almindelighed hævet over Kritik. Bøgerne er som Regel illustreret med Stregtegninger af en kendt Kunstner.

Hvad Billedbøgerne angaar har England lært meget af Frankrig. Den uforlignelige Babar banede Vejen for en Skare Efterlignere, store, tynde, med straalende Kulører, sommetider gode, til andre Tider ikke. Brugen af Vandfarver gjorde en meget forfinet Kolorering mulig, og almindeligvis har Bøgerne en »haandskreven« Tekst trykt sammen med Illustrationerne. Adskillige, som oprindeligt er blevet lavet af Kunstnere for at more deres egne Børn, er blevet Kæmpesuccesser.

Med Hensyn til de oplysende Bøger maa der paa Englands Bogreoler være smukke og gode Bøger om ethvert optænkeligt Emne, som en Dreng eller Pige kunde ønske at vide noget om. Flyvemaskiner, Jernbaner, Videnskab,

Dyr, Skuespilkunst, Arkæologi, Litteratur, Lejrspport, Madlavning - jeg erindrer uden Vanskelighed ganske fortrinlige Bøger om alle disse Emner, skrevet af Fagmænd, illustreret paa den bedst mulige Maade og indbundet i kønne og praktiske Shirtinger. Her er der ikke Tale om at faa Bøgerne til at bulne ud ved at bruge Featherweight Papir, skønt der er ubrydelig Tradition for, at Forældre ikke vil betale 3 sh. 6 d., med mindre Bogen er lige saa tyk som en Roman af Gennemsnitsstørrelse. En stor Skriftgrad og Skydning maa sommetider tages i Anvendelse for at faa et kort Manuskript til at passe ind i Planen. Men man kan roligt sige, at alle de Forlæggere, som udsender de gode Børnebøger - og det er ikke faa - anlægger den samme høje Maalestok, som de anvender til den almindelige Litteratur for voksne.

III. *Forlæggerne.*

Pladsen tillader ikke mere end en kort Omtale af nogle af Englands mest fremragende Forlag, naar det gælder Bogfremstilling. Visse Forlag udsender aldrig en daarligt lavet Bog - man tvivler næsten paa, at de kunde, hvis de vilde. Faber & Faber har Hr. Richard de la Mare i Spidsen for deres Produktion; især paa Skønlitteraturens Omraade kan frembringes saa forfinede og fremragende Arbejder, at det knapt nok er nødvendigt at se efter Forlagsmærket. Tofarvede Rygge med Titlen paa en kontrasterende Seddel er særlig karakteristisk.

Jonathan Cape er et andet Firma paa samme Niveau. Dets Bøger er roligere, men det er lykkedes at gøre dem paa samme Tid let læselige og respektindgydende at se

paa. Cape er et af de faa Forlag, der i stort Omfang klarer sig uden Billedomslag. I Stedet for bygger dets Omslag paa rene typografiske Virkninger eller paa et simpelt Motiv i to usædvanlige Farver. Enhver i Bogbranchen, der ser et af Cape's nyeste Omslag, vil sandsynligvis med en Blanding af Beundring og Misundelse sige: »Se *nu* blot, hvad Wren Howard *nu* har lavet! «

Et Forlag, som har sine egne Regler, er Victor Gollancz. Medens andre Forlag kappes om at bruge alle Regnbuens Farver til deres Bind, saa holder han sig næsten udelukkende til et skinnende sort. Medens alle andre betaler Penge til højre og venstre til Omslagstegnere og Farvetryk, saa bruger han til de allerfleste af sine Omslag et billigt Papir i en Farve, der i mange Aar er blevet kaldt »Gollancz's gult«. Men Skriften paa Bindene og paa Omslagene er valgt med den mest samvittighedsfulde Omhu, og det er ingen ringere end Stanley Morison, der tager sig af det.

Der er talrige andre Forlag, som gør en udmærket Indsats. Der er f. Eks. Chatto og Windus under Ledelse af Harold Raymond. Der er ogsaa Dents, som er et af de Forlag, som har deres eget Trykkeri og Bogbinderi. Batsford udgiver smukke og billige Bøger om Englands Landegne med Omslag lige til at indramme. Macmillan og Heinemann udgiver begge meget fornemme Bøger i en Stil, som ikke forandrer sig meget og som kan karakteriseres som »mørkeblaat med Guldbogstaver«. Collins, som er et meget stort, gammelt Forlag med egne Trykkerier i Glasgow, er kraftigt paa Vej til at blive et af de mest moderne og up to date Forlag. Det har endog sit eget

Skriftsnit - den særligt tegnede Fontana. Oxford og Cambridge Universitets-Presserne laver udmærkede, almindelige Bøger med den Soberhed, der passer sig for dem.

IV. *Konklusion.*

Som det vil ses, spiller hverken Papirbind eller Læderbind en stor Rolle i den engelske Bogproduktion. Papirbind betyder Penguin og deres Efterlignere. Læder bruges hovedsagelig til den Slags Bøger, der kaldes »Gavebøger«, d. v. s. ordinære Klassikerudgaver udsendt til en lidt højere Pris med et Læderbind, og beregnet til Jule- og Fødselsdagsgaver eller Skolepræmier.

I engelsk Opfattelse er en Bog et Hele, hvori hver Enkelthed fra Skriften til Indbindingen skal harmonere og fremhæve Forfatterens Hensigter. Fra et engelsk Synspunkt er det at udsende Bogen i Papiromslag, at lade den være halvgjort, ligesom man vilde udsende Siderne i Materie og sige, »at Publikum virkelig selv kan skære dem til«. Det engelske Publikum ved mere eller mindre ubevidst en hel Del om Bogfremstilling og vil straks opløfte et Ramaskrig, hvis en Bogs Ydre ikke svarer til dens Indhold, eller hvis en eller anden Detaille, Skrift, Papir, Titelside eller hvadsomhelst, det kan være i Bogen, ikke naar den Standard, det har vænnet sig til.

At denne Standard er temmelig høj skyldes for en stor Del et lille, men heldigvis indflydelsesrigt Antal Mennesker indenfor engelsk Boghandel. Et Navn som Francis Meynell ved The Nonesuch Press, der som den første viste, at Bøger af en »limited edition« Kvalitet kunde fremstilles billigt for det store Publikum, kommer man

straks til at tænke paa, saavel som de andre, jeg allerede har nævnt. Og der, hvor disse Foregangsmænd har ført an, følger en stadig voksende Skare af yngre Folk, alle med deres egne Ideer, som de længes efter at bringe til Udførelse.

Hvad Forvirring der saa end kan være i Boghandelen som Helhed, saa ved Tilrettelæggerne, hvad de vil have, og det lykkes dem i overraskende stor Udstrækning at faa det. De ønsker, at enhver Bog skal være saa godt tilpasset sit Indhold, at den almindelige Læser med Lethed vil tage hver eneste Detaille for givet. Skriften, dens Størrelse og Arrangering, Marginerne, Papiret, Titelblad, Indholdsfortegnelse m. m., Indbindingen, Bindtitlen - alt maa paa upaafaldende Maade passe til Emnet og dets Behandling. Hvis de ogsaa falder paafaldende heldigt ud, saa meget des bedre, men jeg tror ikke, at der findes nogen god Tilrettelægger i England eller hvorsomhelst ellers, som vil give efter for specielle Tilbøjeligheder paa Bekostning af Bogens Overskuelighed. Der mangler naturligvis en hel Del, før den engelske Bogproduktion kommer op paa den Standard, som er angivet af de faa med Vovemod; men alt tyder paa, at Forlag paa alle Kanter bestræber sig paa at naa et højere Niveau, og et Øjeblikks Samtale med Tilrettelæggerne ved hvilket som helst Forlag vil overbevise enhver Spørger om den Sum af Viden og Begejstring, der ivrigt venter paa den første Lejlighed til at blive brugt.

MONICA REDLICH